

کار در دود و تاریکی

هدف

اطلاع رسانی به کارآموزان نسبت به مراحل سازگاری با انجام عملیات در دود و تاریکی

نتایج آموزشی

در پایان این جلسه کارآموزان می‌بایست بتوانند:

- مراحل سازگار شدن با شرایط انجام عملیات در دود و تاریکی را بیان کنند.
- مراحل جستجو و تجسس را شرح دهند
- جنبه‌های ایمنی که باید در این شرایط به خاطر داشت را شرح دهند.

استفاده از حواس

- ۱- بینایی ۷۵٪
- ۲- شنوایی ۱۳٪
- ۳- لامسه ۶٪
- ۴- بویایی ۳٪
- ۵- چشایی ۳٪

حرکت در دود و تاریکی

- بر روی زانو (با زانوی خمیده) راه بروید
- با پشت دست موانع را لمس کنید.
- در راه پله‌ها وزن خود را به پای عقب و سمت دیوار وارد کنید

قبل از ورود

- کلیه اطلاعات موجود در باره‌ی نقشه‌ها و افراد حاضر در موقعیت را گردآوری کنید.
- به یاد داشته باشید که خطرات محل آتش‌سوزی، در کمین آتش‌نشانان بی‌احتیاط و ناآگاه هستند..

مرحله درها و مبادی ورود

- مطمئن شوید که درها به سمت شما یا به سمت داخل باز می‌شوند و سپس راه مناسب برای ورود را پیدا کنید.
- در صورت امکان در اتاق‌هایی را که عملیات جستجو در آن انجام شده را ببندید.

علائم هشدار و خطر

• توده غلیظ دود زرد رنگ

• وجود گرما: مانند یک دستگیره ی در داغ، یا رنگ سطح دیوار در حال سوختن و داغ

• صدای چوب در حال سوختن

راه پله ها

خطرات مسلم موجود

- پله های سنگی که تنها از یک طرف محکم شده اند در صورت سرد شدن یکباره پس از گرم شدن بسیار خطرناکند.
- کمتر پیش می آید که پله های چوبی بدون هیچ هشدار فروریزند، اما ممکن است به یکباره سست شوند.

عبور از راه پله ها

- نزدیک به دیوارها حرکت کنید.
- پا های خود را با فاصله بر روی زمین بگذارید.
- به پشت از پله ها پایین بروید.
- در صورت عدم اطمینان از وضعیت پله ها یک نفر یک نفر از هر ردیف پله عبور کنید.

کف ساختمان

- ممکن است کف ساختمان سست شود مخصوصا در مواردی که در طبقه زیرین آتش سوزی باشد.
- نزدیک دیوارها حرکت کنید.
- کف نقاط وسط اتاق سست تر خواهند بود
- متوجه سوراخ ایجاد شده در کف باشید.
- آگاه باشید که وارد کردن بار اضافی بر کف ممکن است موجب ریختن کف ساختمان شود.

ساختمان های تجاری

- در ساختمان های تجاری ممکن است خطرات بسیاری برای آتش نشان وجود داشته باشد.
- سوراخ هایی که در اثر جستجو ایجاد شده و پوشانده نشده اند،
- دریچه های ورودی به طبقات پایین از طریق نردبان

مراقب باشید در دود گم نشوید

- ۱- از نشانه های برجسته موجود در محیط یادداشت برداری کنید.
- ۲- دیوارها را مکان یابی کنید.
- ۳- از بازوی روی شیلنگ برای جهت گیری استفاده کنید.
- ۴- مسیر انتخابی خود را ادامه دهید.

مراقب باشید در دود گم نشوید

از جهت و فواصل کف پوش‌ها برای یافتن دیوار و سمت حرکت در مسیر دیوار تا یافتن درب استفاده کنید. ممکن است زیر زمین‌ها و انبارهای بزرگ دارای پلکان مرکزی باشند. برای جهت‌یابی به صداهای محیط بیرون گوش دهید

از وجود مسیری مطمئن برای فرار مطمئن شوید

- مطمئن شوید که آتش گرفتن وسایل و فضاها مسیر خروج شما را مسدود نمی‌کند.
- حرکت آتش در پشت آتش‌نشانان ممکن است موجب ذوب شدن راه‌های ارتباطی و بسته شدن درها شود.
- همیشه از وجود مسیری برای فرار اطمینان حاصل کنید
- اگر اطمینان دارید انتقال آتش به سقف ساختمان می‌باشد توجه بیشتری باید در این مسئله داشت.

انتقال دود

- ممکن است دود در فواصل زیاد در محیط پخش شود، این اتفاق می‌تواند از طریق مسیرهای زیر بیافتد.
- سیستم‌های تهویه هوای مطبوع
 - تاثیر ورود باد در داخل ساختمان
 - پلکان‌ها و یا مسیر آسانسور
 - فضاهای معمول موجود در کف ساختمان
 - درها

مکان یابی آتش

- علائم آتش غیر از دود می‌تواند موارد زیر باشد
- افزایش دمای هوا
 - صدای سوختن
 - حرارت زیاد دیوارها و وسایل چوبی
 - رنگ دیوار و کاغذ دیواری در حال اشتعال و یا از بین رفتن رنگ آن

مکان یابی آتش

- از اطلاعات خود در مورد حرکت آتش استفاده کنید.
- از چراغ قوه برای ردیابی مسیر حرکت دود استفاده کنید.
 - اگر اعضای گروه بتوانند نفس خود را برای لحظه‌ای حبس کنند ممکن است بتوانند صدای سوختن آتش را بشنوند
 - به سمت دود آب نریزید و آتش را بیابید

اطفای حریق

یک شیلنگ را به طبقه ای که آتش از آن منشا گرفته هدایت کنید.
از نور آتش استفاده کنید.

مطمئن شوید که تیم قبل از مبارزه با آتش پایین هستند
قبل از مواجهه با آتش موقعیت دیگر تیم‌ها را در نظر داشته باشید

اطفای حریق

قبل از عبور از هر نقطه ای ابتدا آتش آن نقطه را خاموش کنید.
در صورت امکان گروه را برای آمدن گروه‌های دیگر بازگردانید.
برای کمک به دید بهتر نقاب خود را تمیز نگاه دارید.
اطلاعات محل‌های جستجو شده را به تیم‌های بعدی منتقل کنید.

جستجو و مکان‌یابی مصدومین

- محل
- چگونگی دسترسی به آن
- تعداد افراد آسیب دیده

جستجو و مکان‌یابی مصدومین

- جستجو را از نقطه ای که امکان خطر بیشتری وجود دارد آغاز کنید.
- در ساختمان‌های چندین طبقه ابتدا طبقات بالای آتش را جستجو کنید
- در ساختمان یک طبقه جستجو را از نزدیک‌ترین نقطه ممکن نسبت به آتش آغاز کنید
- مطمئن شوید که تمامی اتاق‌ها را جستجو کرده‌اید

جستجو و مکان‌یابی مصدومین

- در ورود به هر اتاق ابتدا فوراً پشت در را جستجو کنید
- مصدومین اغلب در نزدیکی پنجره پیدا می‌شوند.

جستجو و مکان‌یابی مصدومین

- دور اتاق را کاملاً بگردید و همواره نزدیک دیوارها حرکت کنید
- زیر تخت خواب‌ها و مبلمان را لمس کنید.
- داخل کتو و کمد‌ها را با دست بگردید

- در اتاق های بزرگ پس از گشت زدن دور تمام دیوارها، قطر اتاق ها را نیز باید جستجو نمود

چک های معمول

- ضرورت دارد که آتش نشان موارد زیر را چک کند
- چک کردن ابعاد حادثه
- تخمین زمان دقیق انجام عملیات
- هدف بیرون آمدن پیش از درآمدن صدای زنگ است

بازگشت اعضای گروه

- اگر یکی از اعضای گروه از گروه جدا و گم شود باید
- یک یا چند بار محکم دست بزند
- رهبر گروه دست بزند و به سمت صدا حرکت کند.
- این کار را تا زمانی که همه تیم پیدا شوند، ادامه دهد.
- اگر زخمی شده و یا در تله بیافتد ای دی اس یو را به صدا درآورد.

تایید

- ارزیابی کارآموز براساس این درس و یادداشت های کارآموز می باشد.
- نتایج آموزشی:
- مراحل سازگار شدن با شرایط انجام عملیات در دود و تاریکی را بیان کنند.
- مراحل جستجو و تجسس را شرح دهند
- جنبه های ایمنی که باید در این شرایط به خاطر داشت را شرح دهند.

مراجع

[۱] - The Fire Service College – Moreton in Marsh England